

ХУЛОСАИ

роҳбари илмӣ ба диссертасияи унвонҷуи дараҷаи илмии номзади илмҳоги педагогӣ Саидзода Ниёзмуҳаммад Саид дар мавзуи «Ҷанбаи педагогии ташаккул додани ҷуръатнокии ахлоқии мактаббачагони хурдсол дар ҷараёни корҳои таълимӣ-тарбияӣ» аз рӯи иҳтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот

Саидзода Ниёзмуҳаммад Саид соли 2005 Донишгоҳи давлатии Қўргонтиппа ба номи Носири Ҳусрав (ҳоло Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Ҳусрав)-ро бо иҳтисоси педагогика ва методикаи таълими ибтидой (омӯзгори синфҳои ибтидой) хатм кардааст.

Саидзода Ниёзмуҳаммад фаъолияти меҳнатиашро ҳамчун омӯзгори синфҳои ибтидой оғоз намудааст. Аз соли 1986 то соли 2011 дар ноҳияи Дангара ҳамчун омӯзгори синфҳои ибтидой, директори муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии №№ 2, 3, 8 фаъолият намудааст. Соли 2013 ба вазифаи мудири шуъбаи маорифи ноҳияи Дангара таъин гардида, то соли 2018 дар ин вазифа фаъолият намудааст.

Аз соли 2014 то соли 2024 директори Литсейи хонандагони болаёқати шаҳри Бохтар фаъолият намудааст. Айни замон директори Маркази рушди малакаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ноҳияи Дангара мебошад. Айни замон директори Маркази рушди малакаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ноҳияи Дангара мебошад.

Саидзода Ниёзмуҳаммад Саид солҳои омӯзгори синфҳои ибтидой фаъолият намуданаш ба корҳои илмӣ рағbat пайдо намуда буд. Номбурда пайваста дар машваратҳои августи ва январии омӯзгорони ноҳия ва корҳои сексионии омӯзгорон оид ба масъалаҳои мубрами таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидой бо маърузаҳои илмӣ баромад менамуд. Ҳамин тавр, майлу рағбати Саидзода Ниёзмуҳаммад ба корҳи илмӣ зиёд гардида, бештар дикқати ўро таҳқиқи масъалаҳои тарбияи ахлоқии мактаббачагони хурдсол ҷалб менамуд. Аз ин чост, ки ў

бо маслихати ман мавзӯи «Ҷанбаи педагогии дар мактаббачагони хурдсол ташаккул додани ҷуръатнокии ахлоқӣ зимни бароҳмонии корҳои таълимӣ-тарбиявӣ»-ро ба сифати диссертатсияи номзадӣ интихоб намуд.

Мавзӯи интихобнамудаи унвончу Саидзода Ниёзмуҳаммад аз он ҷиҳат мубрам аст, ки вазъи имрӯза дар ҷомеа зарураяти ба низом даровардани ҷараёни аз ҳуд намудани арзшҳои маънавӣ-ахлоқии насли наврасро ба миён мегузорад. Бинобар ин, дар шароити нави инкишофи ҷомеа дар назди илми педагогика ҷорӣ намудани модели нави таҳсилот гузошта мешавад, ки вазифаи он аз тарбияи шаҳсияти нотакрор иборат буда, дар навбати ҳуд талаботи ҷиддӣ зоҳир намудан ба бошуруна азхудкунии сифатҳои ахлоқии насли наврасро тақозо мекунад.

Дар таҳқиқоти анҷомдодаи Саидзода Ниёзмуҳаммад тарбияи ҷуръатноки ахлоқии мактаббачагони хурдсол дар байни дигар сифатҳои ахлоқӣ ҷойгоҳи маҳсусро қасб менамояд. Унвончу зимни таҳқиқоти хеш зикр менамояд, ки дар бисёр мавридиҳо ҳонандагони синфҳои ибтидӣ бинобар сабаби бечуръатӣ, шармгинӣ рафткорҳои дурусти ахлоқӣ содир карда наметавонанд. Аз сӯи дигар аз сабаби он ки таҷрибаи ҳаётӣ мактаббачагони хурдсол ҳанӯз маҳдум аст, онҳо дар ичрои рафткорҳои ахлоқӣ душворӣ мекашанд, яъне онҳо гумон мекунанд, ки оё рафтари содиркардаи онҳо дуруст аст ё не?

Мубрамии мавзуи интихобнамудаи Саидзода Ниёзмуҳаммад дар он зоҳир меёбад, ки аз ҷониби олимони ватанӣ проблемаи ташаккули ҷуръатнокии ахлоқӣ дар мактаббачагони хурдсол мавриди омӯзишу таҳқиқ қарор нағирифтааст. Бинобар ин, дар таҳқиқоти анҷомдодаи Саидзода Ниёзмуҳаммад асоснок кардани зарурати дар мактаббачагони хурдсол ташаккул додани малаки ҷуръатнокии ахлоқӣ ҳамчун масъалаи қалидӣ маҳсуб доноста мешавад. Ба ин таҷриба ва озмоишҳои гузаронидашудаи унвончу гувоҳӣ медиҳанд.

Дар диссертатсия барои анҷом додани пажӯҳиши илмӣ вазифаҳои муҳим, ба монанди муайян кардан^и пешзаминаҳои назариявӣ ва гоявии

ташаккули чуръатнокии ахлоқии хонандагони синфҳои ибтидой; таҳияи технологияи педагогии ташаккули чуръатнокии ахлоқӣ дар мактаббачагони хурдсол; бо роҳи гузаронидани корҳои таҷрибавию озмоишӣ собит соҳтани дурустӣ ва мантиқӣ будани фарзияи кории пешниҳодшуда; санчиш ва арзёбии ҷамъбасти технологияи ташаккули чуръатнокии ахлоқии мактаббачагони хурдсол матраҳ гардидааст.

Аҳамияти назариявии таҳқиқоти Саидзода Ниёзмуҳаммад аз он иборат аст, ки дар диссертатсия бо такя ба таҳқиқотҳои педагогҳо ва психологоҳои ватанию ҳориҷӣ таҳлили илмӣ-назариявии ташаккули малакаи чуръатнокии ахлоқӣ дар мактаббачагони хурдсол кушода дода шудааст. Фояи асосии диссертатсияро низ таъсири тарбияи малакаи чуръатнокии ахлқӣ ба арзишҳои маънавӣ-ахлоқии мактаббачагони хурдсол ташкил дода, он давра ба давра дар рафти корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ амалӣ гардидааст.

Дар давраи анҷом додани диссертатсия унвонҷӯй Саидзода Ниёзмуҳаммад ҳудро ҳамчун муҳаққики масъулиятшинос, ташаббускор, эҷодкор муарриғӣ намуда, имтиҳонҳои номзадиашро бомуваффақият супоридааст. Мақолаҳои илмӣ-методии нашрнамудаи ў мундариҷаи асосии диссертатсияро инъикос мекунанд.

Саидзода Ниёзмуҳаммад Сайдоид оид ба натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ 7 мақола ба нашр расонидааст, ки 4-тои он дар маҷаллаҳои тақризшавандай Комисияи олии аттестатсионии Вазорати маориф ва илми Федератсияи Россия интишор ёфтаанд.

Саидзода Ниёзмуҳаммад Сайд дар конференсиҳои илмӣ-амалии минтақавию ҷумҳуриявӣ фаъолона ширкат варзида, бо маърӯзҳои илмӣ баромад намудааст. У омӯзгори соҳибтаҷриба ва таҳқиқгари фаъол ба шумор рафта, байни ҷомеаи ҳамкорон, падару модарон ва хонандагон сазовори обрӯю эътибори хоса мебошад.

Дар давраи омодасозии диссертатсия Саидзода Ниёзмуҳаммад Сайд тезъоди зиёди адабиёти илмӣ, педагогӣ ва психологиро оид ба мавзӯи таҳқиқотӣ омӯхта, таҳлилу натиҷагириӣ намуда, аз ҳуд бовиҷдонӣ,

фаъолнокӣ, ироданокӣ, қобилияти баланди корӣ ва мустақилиятнокиро нишон дод.

Диссертатсияи Сайдзода Ниёзмуҳаммад Сайд «Ҷанбаи педагогии ташаккул додани чуръатнокии ахлоқии мактаббачагони хурдсол дар ҷараёни корҳои таълимӣ-тарбиявӣ» ба талаботи Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба додани дараҷаҳои илмӣ пурра мувоғиқ буда, ба ҳимоя тавсия карда мешавад.

Роҳбари илмӣ:

доктори илмҳои педагогӣ,
мудири шӯъбаи педагогика
ва таҳсилоти муосири Академияи
таҳсилоти Тоҷикистон

Ф. Гулмадов

17. 12. 2024

Имзои Ф. Гулмадово таасис мекунам.
Мудири бахши кадрҳо ва
коргузории АТТ

М. Сайдова

Маълумот барои тамос: 734 024, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе,
кӯчаи А. Адҳамов, 11/2 gulmadov53@mail.ru